

Değerli hastalarım için bir duyuru

Prof. Dr. M. Sühan Ayhan

Değerli hastalarım,

Son yıllarda pürütlü yüze sahip meme protezi kullanılmış olan hastalarda, **meme protezi ile ilişkili anaplastik büyük hücreli lenfoma (BIA-ALCL)** adı verilen bir hastalığın gelişme riskinin ortaya çıkması nedeniyle, geçtiğimiz birkaç ay içinde yazılı / görsel basında ve internet basınında silikon protezlerin bir tür kansere yol açtığı şeklinde haberler sıklıkla yer aldı. Plastik Cerrahiniz olarak, bu konuyla ilgili sizi bilgilendirmek ve neler yapılabileceği konusunda sizi aydınlatmak için bu mektubu yazmayı gerekli buldum.

BIA-ALCL Nedir? Vücuda konan protezin çevresinde doğal olarak bir kapsül oluşur. BIA-ALCL, 85 yaşına ulaşan 8 kadında bir görülen **meme kanseri değil**, tamamen bu kapsül içerisinde gelişen ve **çok nadir görülen bir lenfoma çeşididir**. Erken tanı konduğunda, kolaylıkla tedavi edilebilir; ancak ihmal edilirse vücuda yayılma ihtimali vardır. 1997'den bu yana, dünya piyasasında yaklaşık 35 milyon silikon protez satılmış olduğu bilinmekle beraber, bugüne dek bu hastalığa yakalandığı bildirilen hasta sayısı 600'den azdır.

BIA-ALCL ne kadar ciddidir? BIA-ALCL erken teşhis ve tedavi edildiğinde, genellikle tedavi edilebilir. Dünyada bildirilen 573 hastadan 33'ü bu hastalık nedeniyle ne yazık ki kaybedilmiştir. BIA-ALCL nedeniyle hastaların hayatını kaybetmesinin, bulguların ihmal edilmesi nedeniyle tanıda gecikme veya uygunuz tedaviden kaynaklandığı düşünülmektedir. BIA-ALCL'i önlemenin en önemli yolu, ameliyat sonrasında düzenli takip ve erken tanıdır.

Hangi belirtiler varsa şüphelenmeliyim? Meme kanserinden farklı olarak, BIA-ALCL'nin en sık görülen bulgusu memede **yaygın şişliktir**. Ayrıca, **memede sertleşme, olağandışı ve geçmeyen kızarıklık-döküntü, koltukaltı veya memede ele gelen kitle** gibi daha az görülen belirtilerin hepsi, tarafınızdan kolayca tespit edilebilir. Eğer bu belirtilerden herhangi biri varsa, zaman kaybetmeden muayene ve ileri tetkikler için randevu alıp kontrole geliniz. **Meme ultrasonu**, protez çevresindeki sıvının varlığını tespit etmekte çok etkilidir. Eğer protez çevresinde sıvı birikimi (*seroma*) varsa küçük bir iğne ile sıvı örneği alarak test etmemiz gerekir. Sıvıdan aldığımız örnekte **CD30 ve ALK** testleri pozitif çıkarsa, o zaman BIA-ALCL tanısı akla gelmelidir. Eğer testler negatifse, toplanan sıvı iyi huylu kabul edilir. Protez çevresinde iyi huylu sıvı birikimleri nadir değildir. Önemli olan bunları ALCL ile ilişkili olanlardan ayırt etmektir.

Testlerde BIA-ALCL çıkarsa ne olur? Mutlaka ameliyatla protezler ve protezleri çevresindeki kapsül çıkarılmalıdır. Onkoloji konsültasyonu gerekebilir, ancak çoğu vakada radyoterapi veya kemoterapiye ihtiyaç duyulmamaktadır.

Hiçbir belirti yoksa ne olur? Şu anda dünyada, hiçbir belirtisi olmayan kadınlarda, protezlerin çıkartılmasını öneren bir sağlık kuruluşu veya sağlık otoritesi yoktur. Ancak, yukarıda belirtilen belirtilerden herhangi biri ortaya çıkarsa, değerlendirilmesi için mutlaka kontrole gelmenizi öneririm.

Bütün protez tipleri aynı şekilde etkileniyor mu? Günümüzde kullanılan *anatomik (damla) şekilli* meme protezlerinin çoğu **pürütlü** yüze sahiptir ve dünya çapında plastik cerrahlar tarafından kullanılagelmıştır. Farklı firmalar tarafından üretilen tüm protez tipleri arasında, **sadece pürütlü yüze sahip protezlerin BIA-ALCL riski** olduğu bildirilmiştir. Bugüne dek, sadece düz yüzeyli protez kullanılmış hastalarda teyit edilmiş bir BIA-ALCL vakasının olmadığını söyleyebiliriz. Bu hastalığın oluşmasında sadece protezin yüzey yapısının değil, bakterilerin ve hastanın genetik yapısının da etkili olduğu belirtilmekle beraber, kesin sebebi hâlâ belirsizliğini korumakta ve dünya çapında araştırılmaya devam etmektedir.

Amerikan İlaç ve Gıda Kurumu FDA'ya göre, 573 BIA-ALCL vakasının 481'inde, tanı anında **Allergan firması tarafından üretilen Natrelle® marka, BioCell pürütlü yüze sahip meme protezleri** olduğu bildirilmektedir. Allergan firması, geçtiğimiz yıl içinde bu protezlerin üretimini durdurmuştur.

Peki Sağlık Bakanlığı protezlerimi çıkarttırmamı öneriyor mu? Hayır, BIA-ALCL gelişme riskinin düşük olmasından dolayı, herhangi bir belirtisi olmayan hastalarda, dünya genelinde sağlık otoriteleri tarafından protezlerin çıkartılması veya değiştirilmesi yönünde bir öneri yoktur.

Bununla birlikte, yukarıdaki verilerin ışığında, herhangi bir belirtisi olmasa bile, özellikle Allergan firması tarafından üretilen Natrelle® marka, BioCell pürütlü yüze sahip meme protezleri olan hastalarımızın kontrole gelmesi ve görüntüleme yöntemleriyle tetkik yapılması önem arz etmektedir.

Bu vesileyle hatırlatmak isterim: Lütfen her yıl düzenli olarak meme kontrolüne geliniz. Meme ultrasonu ve meme MR görüntülemesi hem meme dokunuz hem de protezlerinizin durumunu görmemiz için önemlidir. Eğer bunun dışında herhangi endişeniz varsa veya muayene olmak istiyorsanız, lütfen randevu için muayenehaneme başvurunuz.

Sağlığınız bizim için önemlidir.

Saygılarımla,

Prof. Dr. M. Sühan AYHAN